

המילכוד של הוועדה שהביא עימו ראשיהממשלה מביקורו הראשון בווינגטון

שימעון פרס חזר מארצות-הברית, ובאמתחתו כישלון חרוץ, ופצצת-זמן מחרלת הקרויה ועדה משולבת לפיתוח כלכלי. עם זאת, השאיר רושם טוב, לפחות יחסית לשני קודמיו, שי עסקו בכיקוריהם שם בעיקר בסחיטה ריגשית, בנוסח הרזיוניסטי הידוע, עם מיטען כזה הוא חזר לזירה הממשלתית והפוליטית-מפלגתית, לקראת שנה לא קלה.

משקיפים בארצות-הברית רואים בהקמת הוועדה המשולבת הישג אמריקאי, שיכלום את השתוללות ה- שדולה היהודית בקונגרס בווינגטון, אומר אחד מהם:

מה קרה לפרס? ייתכן שהוא מת להציג בישראל גלריה של הישגים כדי לחזק את יוקרתו. אך כיצד אינו מבין, שאנשי הנשיא רונאלד רגן עברו עליו, והצרו את צעדיו על-ידי מיסוד שיטה, שתאפשר לפקידיו של הנשיא להגביל את הפטעה העצומה של ישראל בקונגרס?

מרכז העולם. בשנים האחרונות תמיד הצליחה ישראל, באמצעות ה- שדולה היהודית, לעקוף את הנשיא. הוא הבטיח סכום מסויים, שגם הוא היה גדול מאוד, מעבר לכל מה שניתן למדינה כלשהי בעולם. ישראל היתה פונה לידידיה בקונגרס, והם היו דואגים להגדלה ניכרת של הסכום הזה, לעיתים כ-50 אחוזים.

מערכת הלחצים שירשם הקימה כדי לחזק על סנאטורים וצירי בית הנבחרים לתמוך בתביעותיה בוועדות ההקצבות לאינדיה. מוכרת. כל איש ציבור בארצות-הברית יודה, שמדובר בתשלובת של מערכת אירגונית, פוליטית, כספית ותיקשורתית שאין דומה לה. אישים פוליטיים, שהתנגדו להקצבות-יתר לישראל, מסיבות פולי- טיות-פנימיות, מאילווצים כלכליים או בשל התנגדות למדיניות החוץ וה- שיחזון של ישראל, גמרו את ה- קאריירה הפוליטית שלהם. סנאטורים שהתנגדו לישראל, או שהיו פשוט איישים למדינה הקטנה הזאת, נאלצו להעמיד פנים שישראל היא במרכז עולמם.

בקשה נשיאותית לכסף לישראל מאושרת באורח ממש אוטומטי. אף אחר אינו רוצה להיכנס לפה של בני-ברית כאנטר-שמ, אויב ישראל, בשלב השני פונה ישראל, באמצעות השדולה המופעלת מהשגרירות, ישר לקונגרס וזוכה בתוספות שמנות.

שליטה מהשדולה. עתה שם פרס, כמו רדיו, מחסום כמעט בלתי- עביר בפני סוכניו. בוועדה המשולבת לפיתוח כלכלי יישבו אנשי קונגרס ופקידיו משרד-החוץ, רמת הירזן תהיה יותר עניינית ופחות דמגוגית. ה- קונגרס יתקשה מאוד לעקוף החלטות ידירותיות לישראל, שיתקבלו בוועדה שבה ישתתפו סנאטורים וצירי בית-הנבחרים. הקמת ועדה כזאת מת- פרשת גם בציבור האמריקאי, כמחווה לישראל, לכן גם יתקשו לנצל אותה, כדי לפגוע כאנשי ציבור המסרבים לאשר בקשות חריגות. אין כל ספק בכך — פרס מילכד את עצמו.

כחוגי משרד הביטחון נקלטה ה- פאסלה של פרס מייד. מילחמת ה- גרילה של אנשי המשרד כראש הממשלה התחילה עוד בעת שהותו בווינגטון. ההצטרף דבר החלטה על נטישת לבנון, תוך שלושה שבועות" התפרשה כשליטה אופיינית מהשדולה ההסתייגות בכלי-התיקשורת יצאה מי- לישיבת שר-הביטחון עצמו. אחד מי- דוברי שר-הביטחון טען, שחרף ה- ובורה שהוועדה המשולבת נועדה לפיתוח כלכלי, היא תשמש מחסום גם עבור מיפעלי משרד-הביטחון.

(המשך בעמוד 8)

השבוע שהה עורך, העולם הזה" כמה ימים בחו"ל ואסף תוך כדי כך מידע על הצעדים המהפכניים המתוכננים באש"ף — המתחברים בצורה מדהימה עם הכרזתו של שימעון פרס

השבוע שהה עורך והכוננו של פרס

מועמד קראפי, השליט הלובי, הוא אויב קיצוני של השלום, ועל כן גם אויב קיצוני של ערפאת. הברית המזוהה בין השניים כאה על רקע המילחמה הארוכה של מארוקו על אל-צ'חרה (מידבר סהארה). במילחמה זו, המתישה את מארוקו, היה קראפי בצד השני, יחד עם אלג'יריה. חסן כרת את הברית עם לוב כדי להוציא אותה מן המילחמה.

כך בודר את אלג'יריה, שמצאה את עצמה לפתע מוקפת אויבים: מארוקו במערב ולוב במזרח. היא חיפשה בעלי-ברית.

את המצב הזה ניצל אסד. הוא טס לאלג'יר והציע לאלג'ירים הצעה שלא יכלו לסרב לה: לשלול מערפאת את האפשרות לכנס את המועצה הפלס- טינית באלג'יר, תמורת תמיכה סורית כמאבק הפנים-ערבי.

אלג'יריה היתה המארחת של המושב האחרון של המועצה. כמדינה ערבית ניטרלית, בעלת תרמית רדי- קלית, היתה איריאלית למטרה זו.

אחרי ביקור אסד, הודיעו האלג'ירים לערפאת שלא יוכלו לארח את המועצה. מסיבה זו או אחרת לא באו כחשבון גם בירות אחרות. המועצה נש- ארה בלי בית. כינוס המועצה נדחה שוב ושוב.

של אחמד ג'בריל, אל-צאעיקה וכמה רסיסים אחרים. משמע: כמושב ישתתפו רק אנשי פת"ח והבלתי-תלויים, המהווים רוב גדול במועצה. זה עשוי להביא לפילוג רישמי בין אש"ף העצמאי ובין הכוחות הכפופים לסוריה.

אין מקום לכינוס

שבועות האחרונים אירעה התפתחות, שגרמה לשינוק המא- מצים לכנס את המועצה:

מארוקו כרתה ברית עם לוב. הידיעה על כך הדהימה את העולם, וגם את אש"ף. חסן מלך מארוקו הוא בעל-ברית מובהק של ארצות-הברית, חסיד נלהב של הנהגת אש"ף ורעיון השלום הישראלי-פלסטיני. במשך 25 שנים פעל בכיוון זה בלי סטייה, וימן אליו פעמיים את ראשי המועצה הישראלית למוען שלום ישראלי- פלסטיני ולאחרונה אף התיר לח"כים של המערך לבקר במארוקו. ואילו

עימו לכלום בכל דרך שהיא מדיניות עצמאית של אש"ף.

אסד יודע שיש לערפאת רוב במועצה. שיטתו היא, איסוא, למנוע את עצם כינוס המועצה. כדי להשיג זאת, נוקט אסד שתי פעולות:

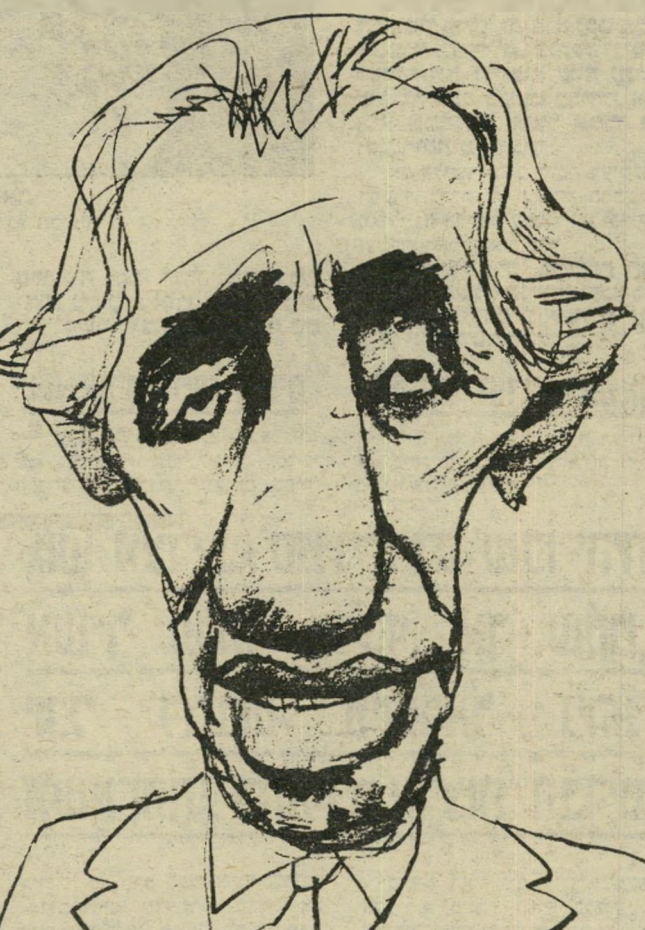
● לחץ כביר על מדינות ערב שלא לאפשר לכנס את המועצה על אדמתן;

● איום בהיסול סיסי של האירגונים הפלסטיניים הממור- קמים בדמשק, אם יקחו חלק במועצה המועצה.

כך העמיד אסד את ערפאת לפני שתי בעיות חמורות ביותר:

● הוא לא מצא מקום לעצם כינוס המועצה;

● הוא ידע שאם יצליח בכל זאת לכנס את המושב, לא יופיעו בו החזית העממית של ג'ורג' תבש, החזית הדמוקרטית של נאיף חוואתמה והמיפלגה הקומוניסטית הפלסטינית — נוסף על העדרות האירגונים הכפופים במישורין לאסד, כגון אירגוני

ציד קאהיר

עמא'אש"ף

במשך שבועות גבר התיסכול בהנהגת אש"ף. איידיכולת לכנס את המועצה זרע יאוש ושיתק כל יוזמה. בימים האחרונים גרם תיסכול זה למיפנה מכריע.

כ-60 מבין 450 חברי המועצה הלאומית התכנסו בתוניס להתיעצות מברעת. בדיונים אלה העלה ערפאת הצעה, שהדהימה תחילה את הבאים: לכנס את המועצה בעמאן.

רעיון זה הושמע לאחרונה לא- אחת, אך נגנז בכל פעם. כי אין זו החלטה טכנית, יש לה משמעות מרחיקת-לכת, המשנה לחלוטין את כל המערכות כאש"ף ובעולם הערבי. בין השאר:

- סירוש הדבר הכרזת-מיל- חמה הדי-משמעית של אש"ף על סוריה, דבר שנמנע גם אחרי בגינת הסורים כאש"ף במילחמת- הלכנון וההתקפה הצבאית של הסורים על הכוחות הפלסטינים בטריפולי שבי- לבנון.
- ההחלטה תמנע את הופ- עת חבש ושותפיו במועצה.
- ובכך תיצור פילוג ברור.
- ההחלטה נותנת גושפני

המהלך של אסד

די להבין את משמעות המיפנה באש"ף, יש לדעת כמה עובדות.

המועצה הלאומית הפלסטינית היא הפרלמנט הפלסטיני בגולה, בדומה לקונגרס הציוני לפני קום המדינה. היא הבוחרת את מוסדות אש"ף וקובעת את עיקרי הפעולה שלו. למשל: רוב של שני-שלישים של המועצה מוסמך לשנות את נוסח האמנה הפלסטינית ולהתיר להנהגה הנבחרת על-ידיה לצאת לדרך מדינית חרשה.

באש"ף יש דבקות רבה בתהליך הדמוקרטי הוזה, וההסתמכות על החלטות המועצה ממלאה תפקיד רב בכל ויכוח פנימי. יריביו של יאסר ערפאת, סוכני סוריה ולוב, מאשימים אותו בהפרת החלטות, למשל בשעה שנפגש עם ציונים כמו מתי פלד, יעקב ארנון ואיתן: או בשעה שנפגש בקאהיר עם הנשיא חוסני מובארכ.

ערפאת נחוש בהחלטתו לנקוט קו מדיני חדש וחד-משמעי בחתירה להסדר-שלום (פיתרון מדיני", בסלנג של אש"ף) עם ישראל. כדי לעשות זאת באורח החלטי ולנקוט את היוזמות הדרושות, הוא זקוק להחלטות חרשות של המועצה.

זה ברור גם לאויביו, ובראשם נשיא סוריה, חאפז אל-אסד, שמנוי וגמור

פרס ב.נויזירק טיימס

צחוק צחוק, אבל...